

(המשך מעמוד 11)

פעולה מצד אנשי אונ"א, ואין ספק כי אלה קיבלו את חלקם בשלל. האם צריכה ישראל לעורר שאלה זו עכ" שיו? האם עליה לנקוט אמצעים לביעור ה"שחיתות ולהענשת המושחתים — או לש" תוק, ובצורה זו להשתק גם את אנשי אונ"א הפעילים בשטחה?

מפלגות

אלף

טייס

וטייס

"הסרים כאן אלף טייסים", רעם בקול ה" מארשל מאטביי זאכרוב. מארחיו המצריים הימהמו, השתמשו מהסברים. אולם המארשל הסובייטי לא הירפה מהם.

"היכן הם?" שאל ברוגזה, "מה עלה ב" גורלם?"

זאכרוב לא ויתר. למרות ששהה בקאהיר כאורח הממשלה המצרית, הרשה לעצמו לגלות תקיפות. שכן בתוקף תפקידו, כי רמטכ"ל הסובייטי, שבא זמן קצר אחר מל" חמת ששת-הימים כדי לבדוק אפשרויות סיוע חדשות, חשב שמן הראוי לקבל תמונה של מה וממזה על מצב הצבא המצרי.

לכסוף נכנעו המצרים, הודו כי אלף טיי" סים מצריים נמחקו ממצבת חיל-האוויר של-

קודש וחול

צנחני מניחת-תפילין, שהקדים לבוא ול" הפלל ליד הכותל בליל תשעה-באב, בתום התפילה פנה הצנחן לשיחת-חולין עם מערי" צות במכנסיים הדוקים, שעמדו בעזרת ה" נשים במקום, כשרק גזר מפרידה ביניהם.

הם, לאחר שנחשדו באהדה יתרה לקומוניזם, אותה רכשו תוך כדי אימונים צבאיים ב" כסיסי הצבא האדום בברית-המועצות. "מצאנו אותם בלתי-מתאימים", הודו ה" מצרים, "מכיוון שתמיכתם במישטר שלנו הייתה מפוקפקת."

מסיבה ענקית. מהיכן נלקח סיפור זה? הוא הופץ בעל-פה על-ידי ח"כי רק"ח, מאיר וילנר ותופיק טובי, שחזרו רק לפני שבועיים ממסע בבירה הסובייטית.

שני מנהיגי רק"ח סיפרו לקהל מאזיניהם, שהורכב כולו על טהרת עסקני המפלגה, כי הסיפור מוסמך ומהימן בתכלית. "שמענו אותו מפי גורמים סובייטיים רמי-מעלה", הם הודיעו.

אך גם סיפור זה לא היה בו כדי להסביר בצורה משכנעת את מפלת הצבא המצרי ב" מלחמה. לכן הוסיפו השניים סיפורים נוס" פים.

לדוגמה: יום לפני המלחמה סטו עדיין טייסי חיל-האוויר המצרי בשמי ארצם במלוא אונם, אולם באותו ערב נערכה לכבודם מסיבה ענקית.

הטייסים הושקו עד כדי אובדן חושים, על-ידי סוכנים אימפריאליסטיים. כמובן, למ" רות שהשתייה אינה מינהג כה מקובל בארץ מוסלמית. למחרת התעוררו משנתם באיחור של כמה שעות גורליות, לאחר שחיל-האוויר שלהם נופץ בהיותו, רובו ככולו, על הקר" קע.

חילופי אוכלוסין. וילנר וטובי, שחז" רו ממוסקבה כמנצחים, שכן הוכרו שם כ" נציגי "המפלגה הקומוניסטית הישראלית ה" אמיתית", לא גילו בינתיים את כל סודות מלחמת ששת-הימים. צמרת רק"ח עדיין שו" קלת מה לפרסם ואיך. האם בעל-פה, או גם בכתב? האם רק לחברים או גם לציבור? אך בינתיים לא הצליחו השניים למנוע בקיעים שהחלו מתהווים בשורות מפלגתם: עסקנים וחברים שונים זועזעו לאחריה מן המדיניות הסובייטית, הנראית להם צינית מדי ואינטרסנטית מדי. חלק מן המזועזעים החל חולם על הקמת סיעה פרוסינית גלויה, חלק אחר החל קורץ אל עבר מק"י. אולם נחמתם של מנהיגי רק"ח טמונה בתהליך דומה הקורה דווקא במק"י. גם בה חלים לאחריה זועזועים כפולים: חלק נוטה להתקרבות עד כדי טמיעה במס"ם, ואילו חלק אחר קורץ אל עברה של רק"ח. הליצנים בקרב שתי המפלגות הקומוניס" טיות מנחמים את עצמם: אף אחת מן ה" שתיים לא תפסיד בסופו של דבר, ומה ש" יקרה באמת לא יהיה אלא חילופי אוכלוסין פשוטים. רק"חיסטים אחדים יעברו למק"י, ואילו מק"יסטים אחדים ינודו לרק"ח.

הסברה

זרועות

לכל

הצינורות

ההאשמות על מחדלי ההסברה של מש" רדו של השר ישראל גלילי טרם נדמו, אבל שר-ההסברה המשיך להיות פעיל מאוד — לא כל כך בהסברה עצמה כמו בהשתלטות על כל אמצעי-התיקשות ההמונית במדינה. בעוד גלילי מנהל מערכה על הדחתו של חנוך גיבתון מהנהלת קול ישראל כדי למ" נות במקומו את איש-אמונו שמואל אלמוג — פורסמו גם החילופים שבוצעו במערכת ההסברה של משרד-הבטחון.

יצחק לבני, מי שהיה עורך שבועון מש" רדיהבטחון במחנה, מונה כמפקד תחנת גלי" צה"ל במקומו של סגן-אלוף דן ביהם. הוא ימשיך אמנם להיות אחראי גם לבמחנה, אך את השבועון יערוך מעתה יוסף אשכול, מי שערך עד כה את הסקירה החודשית של מערכת הבטחון.

לגמרי במיקרה יוסף אשכול הוא אחיו של דויד אשכול, יועצו המיוחד של שר- ההסברה, אחד מפעילי אחדות העבודה ו" שותף במשרד פירסום פרטי.

גם קולנוע. אחרי שמשרד-ההסברה של גלילי שלח זרועות לצינורות התיקשות של הטלביזיה, הרדיו והפוסט, מסתבר שגם את הקולנוע אין הוא מוכן להפקיד ליזומה ה" פרטית.

גלילי עושה עתה מאמצים נואשים על" מנת להעביר את הטיפול בענייני קולנוע מסמכות משרד-המסחר-והתעשייה לסמכות משרד-ההסברה. עד אז מרחיבה מחלקת ה" הסרטה שבמנהל-ההסברה את תחומי פעי" לותה. שבכיוע, למשל, נודע כי יגאל אפרתי,

פלישה לעיר העתיקה

ההסתערות ההמונית לערב הכותל בליל תשעה-באב. בסימטה צרה נדחקים אנשים מכל השכבות, לאו דווקא דתיים, בעוד אלפי אחרים מנסים לפלט להם דרך החוצה. למרות שהמטרה הקימה מחסומים בכל הכניסות לעיר, חדרו אלפים אל הכותל בכל הדרכים.

מנהל מחלקת הקולנוע במינהל-ההסברה, מני" הל בלונדון משאזמתן על הקמת משרד הפ" צה לסרטים ישראליים.

חשעה באב

כל

איש

כרצונו

"אם בית-המקדש שלהם לא היה נחרב לפני אלפיים שנה, היהודים בטח היו מח" ריבים אותו היום", אמרו הנחני רחוב ה" שוק בעיר העתיקה למראה אלפי היהודים שנהרו בערב תשעה באב דרך רחוב המדר" גות אל רחבת-הכותל.

והם עוד לא ראו את כולם. כי מרביתם של רבבות האנשים שבאו להתאבל על חורבן בית-המקדש נאלצו לעשות דרכם ב" רגל אל הכותל, משער יפו לאורך החומה והר-ציון, מרחק של כארבעה קילומטרים.

המשטרה ומשמר-הגבול הקימו אמנם מח" סומים מבעוד יום כדי שהגישה אל הכותל תהיה דרך הר-ציון בלבד. אולם אלפי אנ" שים הצליחו לחזור דרך סימטאות העיר ה" עתיקה בכיוון לכותל. בורכם הם נתקלו ב" אלפי חוזרים שניסו לצאת דרך שער יפו. בסימטות הצרות נוצרו פקקים עצומים. מבלי שגושי האנשים יוכלו להתקדם לכיוון זה או אחר.

אנשי מישמר-הגבול לא היו במקום על" מנת לכונן את תנועת ההמונים. לעומת זאת הם בלטו באיזור רחבת-הכותל, שם הוועקו

למנוע בכוח הזרוע כל מיקרה בו ניסה גבר להיכנס עם אשתו לעזרת-הגברים שליד ה" כותל.

לא מיוחד. הרבבות שהצליחו להגיע אל רחבת-הכותל לא ראו אותו שונה מאשר בימים אחרים, מלבד ההמונים שהצטופפו בה ושני הורקורים שהוצבו על שני זחל"מים שהאירו את המיסגדים שנמצאים מאחורי ה" כותל.

הם יכלו גם לראות, בעזרת שלטי-ענק מאירי-עיניים, כיצד חולק האיזור בין כל הרשויות הדתיות של המדינה. הרבנות ה" ראשית השתלטה על אחד הבניינים ברחבה, עליו הוצב שלט ענק: "הרב הממונה על הכותל מטעם הרבנים הראשיים." בבניין סמוך התנוסס שלט צנוע יותר: "משרד הדתות". ואילו הרבנות הצבאית תלתה שלט גדול על בניין הגובל עם הכותל: "מדרשה תורנית של הרבנות הצבאית הראשית".

דחקא ביום בו ראוי היה לערוך טקס רשמי ליד הכותל כדי ליצור אווירה של מעמד מיוחד, משרד הדתות לכל איש להתפלל כרצונו ליד הכותל. מכיוון שאל הכותל עצמו אי-אפשר היה להגיע, ואלה שתפסו מקומות לידו מיאנו לנטשם עד שעה מאוחרת בלילה, לא השתקף התשעה-באב בכנס ההמוני ליד הכותל.

אבל אצל ערביי העיר העתיקה זה דחקא כן השתקף. בעוד כל בעלי המסעדות וה" קיוסקים בירושלים היהודית היו סגורים בגלל האבל, השאירו בעלי העסקים הער" ביים את עסקיהם פתוחים עד שעה מאוחרת בלילה.

בין אלה שחזרו מהכותל היו רבים ש" נכנסו להשיב את נפשם במסעדות היחידות שהיו פתוחות בירושלים ביום האבל הלאומי.